2023/2888

21.12.2023

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2023/2888,

11. detsember 2023,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel India ookeani lõunaosa kalanduskokkuleppes võetav seisukoht ning tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2019/858

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 43 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Liit sõlmis nõukogu otsusega 2008/780/EÜ ([1]) India ookeani lõunaosa kalanduskokkuleppe (edaspidi „SIOFA“), millega kutsuti kokku SIOFA osaliste koosolek.

(2) SIOFA osaliste koosolek vastutab kalavarude kaitse ja majandamise eest SIOFA kohaldamisalas. Sellised meetmed on liidu jaoks siduvad.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013 ([2]) on sätestatud, et liit tagab selle, et püügitegevus ja vesiviljelus oleksid keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud ning neid majandataks sellisel viisil, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ja toiduvarude kättesaadavuse toetamise eesmärkidega. Samuti on selles sätestatud, et liit kohaldab kalapüügi majandamise suhtes ettevaatusprintsiibil põhinevat lähenemisviisi ning ühise kalanduspoliitika eesmärk on tagada, et mere bioloogiliste ressursside kasutamise kaudu taastatakse ja hoitakse püütavate liikide populatsioonid tasemel, mis ületab maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajaliku taseme. Lisaks on selles sätestatud, et liit võtab parimate kättesaadavate teaduslike nõuannete põhjal kalavarude kaitse- ja majandamismeetmed, toetab teaduslike nõuannete ja teadmiste edasiarendamist, lõpetab järk-järgult tagasiheite ja edendab püügimeetodeid, mis aitavad kaasa selektiivsemale kalapüügile, soovimatu saagi võimalikult suurele vältimisele ja vähendamisele ning sellisele kalapüügile, millel on väike mõju mereökosüsteemile ja kalavarudele. Lisaks on määruses (EL) nr 1380/2013 konkreetselt sätestatud, et liit kohaldab neid eesmärke ja põhimõtteid oma kalandusalastes välissuhetes.

(4) Vastavalt komisjoni teatistele Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030: „Toome looduse oma ellu tagasi““, „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“ ja „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi loomiseks“ on äärmiselt tähtis kaitsta loodust ning panna seisma ökosüsteemide halvenemine ja nende seisundit parandada. Kliimamuutused ja elurikkuse vähenemine ei tohi seada ohtu selliste kaupade ja teenuste kättesaadavust, mida heas seisundis mereökosüsteemid pakuvad kaluritele, rannikukogukondadele ja inimkonnale üldiselt.

(5) Komisjoni teatises Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“ osutatakse konkreetsetele meetmetele, mille abil vähendada plastikoguseid ja merereostust ning kalapüügivahendite kadumist merel või merre jätmist. Lisaks on komisjoni teatises Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi tegevuskava tervisliku planeedi saavutamiseks: õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas“ eesmärk vähendada meres leiduva plastprügi kogust 50 % ja keskkonda sattuvat mikroplastikogust 30 %.

([1]) Nõukogu 29. septembri 2008. aasta otsus (2008/780/EÜ) India ookeani lõunaosa kalanduskokkuleppe sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 268, 9.10.2008, lk 27).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

(6) Ühisteatises Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Säästva sinise planeedi rajamine“ rõhutatakse kui oluline on merekeskkonna elurikkuse kaitse ja säilitamine liidu välistegevuse raames. Liit on kõige silmapaistvam osaline piirkondlikes kalandusorganisatsioonides ja kogu maailma kalandusorganites. Liit edendab seal kalavarude kestlikkust, soodustab usaldusväärsetel teaduslikel nõuannetel põhinevat läbipaistvat otsuste tegemist, tõhustab teadusuuringuid ja parandab nõuetele vastavust.

(7) On asjakohane kindlaks määrata seisukoht, mis võetakse liidu nimel SIOFA osaliste koosolekutel ajavahemikus 2024–2028, kuna SIOFA osaliste iga-aastasel koosolekul vastu võetavad kaitse- ja rakendusmeetmed on liidu jaoks siduvad ja võivad otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, nimelt nõukogu määrusi (EÜ) nr 1005/2008 ([3]) ja (EÜ) nr 1224/2009, ([4]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/2403 ([5]).

(8) Praegu on SIOFA osaliste koosolekutel liidu nimel võetav seisukoht kehtestatud nõukogu otsusega (EL) 2019/858 ([6]). On asjakohane tunnistada kõnealune otsus kehtetuks ja asendada see uue otsusega, mis hõlmaks ajavahemikku 2024–2028.

(9) Arvestades kalavarude seisundi muutumist SIOFA kohaldamisalas ja sellest tulenevat vajadust võtta liidu seisukohas arvesse uusi arenguid, sealhulgas uut teaduslikku ja muud asjakohast teavet, mis esitatakse enne SIOFA osaliste koosolekuid või nende käigus, tuleks kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikes 2 sätestatud liidu institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõttega kehtestada menetlused ajavahemikuks 2024–2028 võetava liidu seisukoha iga-aastaseks täpsustamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel India ookeani lõunaosa kalanduskokkuleppe (SIOFA) osaliste koosolekutel, on esitatud I lisas.

Artikkel 2

SIOFA osaliste koosolekutel võetava liidu seisukoha iga-aastane täpsustus tehakse vastavalt II lisale.

Artikkel 3

Nõukogu annab I lisas esitatud liidu seisukohale hinnangu ja vajaduse korral vaatab selle komisjoni ettepaneku põhjal läbi hiljemalt SIOFA osaliste 2029. aasta koosolekuks.

([3]) Nõukogu 29. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

([4]) Nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1).

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 81).

([6]) Nõukogu 14. mai 2019. aasta otsus (EL) 2019/858, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel India ookeani lõunaosa kalanduskokkuleppe (SIOFA) osaliste koosolekul võetav seisukoht ja tunnistatakse kehtetuks 12. juuni 2017. aasta otsus, millega määratakse kindlaks liidu nimel SIOFA osaliste koosolekul võetav seisukoht (ELT L 140, 28.5.2019, lk 21).

Artikkel 4

Nõukogu otsus (EL) 2019/858 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 11. detsember 2023

Nõukogu nimel
eesistuja
L. PLANAS PUCHADES

I LISA

Liidu nimel India ookeani lõunaosa kalanduskokkuleppes (SIOFA) võetav seisukoht

1. PÕHIMÕTTED

Liit teeb SIOFA raames järgmist:

a) tagab, et SIOFA raames vastu võetud meetmed on kooskõlas rahvusvahelise õigusega, eelkõige ÜRO 1982. aasta mereõiguse konventsiooni, ÜRO 1995. aasta piirialade kalavarude ja pika rändega kalade kaitset ja majandamist käsitleva kokkuleppe, ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) 1993. aasta kokkuleppe edendada avamere kalalaevade vastavust rahvusvahelistele kaitse- ja majandamismeetmetele ning FAO 2009. aasta sadamariigi meetmeid käsitleva kokkuleppega;

b) edendab ÜRO mereõiguse konventsiooni kohaseid eesmärke seoses mere elurikkuse säilitamise ja säästva kasutamisega väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevatel aladel ning bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste 15. konverentsi eesmärkide saavutamist, eelkõige seoses merekeskkonna elurikkuse tõhusama kaitsmisega ja maailmamerest 30 % kaitsmisega merekaitsealade kaudu;

c) aitab rakendada Euroopa rohelist kokkulepet kooskõlas nõukogu 23. oktoobri 2020. aasta järeldustega „Järeldused elurikkuse kohta – on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid“, nõukogu 10. juuni 2021. aasta järeldustega „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“, eelkõige seoses looduskaitsega, ning nõukogu 19. oktoobri 2020. aasta järeldustega strateegia „Talust taldrikule“ kohta ning suurendab Euroopa osatähtsust maailmas;

d) tegutseb vastavalt liidu eesmärkidele ja põhimõtetele ühise kalanduspoliitika raames, eelkõige kohaldades ettevaatusprintsiibil põhinevat lähenemisviisi ja määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 2 lõikes 2 sätestatud maksimaalse jätkusuutliku saagikusega seotud eesmärke, et edendada ökosüsteemipõhise lähenemisviisi rakendamist kalavarude majandamisel, vältida ja vähendada võimalikult palju soovimatut saaki ning lõpetada järk-järgult saagi tagasiheitmine, minimeerida kalapüügi mõju mereökosüsteemidele ja kalade elupaikadele, võimaldada majanduslikult elujõulise ja konkurentsivõimelise liidu kalanduse edendamise kaudu rahuldav elatustase kalapüügist sõltuvale elanikkonnale ning võtta arvesse tarbijate huve;

e) järgib nõukogu 19. märtsi 2012. aasta järeldusi, milles käsitletakse komisjoni teatist ühise kalanduspoliitika välismõõtme kohta;

f) järgib nõukogu 13. detsembri 2022. aasta järeldustega rahvusvahelise ookeanide majandamise kohta ohutute, turvaliste, puhaste, tervete ja säästvalt majandatud ookeanide ja merede nimel;

g) töötab sidusrühmade asjakohase kaasamise nimel SIOFA meetmete ettevalmistusetapis ja tagab, et SIOFA raames vastu võetud meetmed on kooskõlas SIOFA konventsiooni eesmärkidega;

h) toetab seisukohti, mis on kooskõlas piirkondlike kalandusorganisatsioonide parimate tavade kohaste seisukohtadega;

i) taotleb kooskõla ja koostoimet liidu poliitikaga, mis moodustab osa kahepoolsetest kalandussuhetest kolmandate riikidega, ja tagab kooskõla muude valdkondade poliitikaga, eelkõige välissuhete, tööhõive, keskkonna, kaubanduse, arendustegevuse ning teadus- ja uuendustegevuse valdkonnas;

j) seab eesmärgiks luua liidu kalalaevadele SIOFA kohaldamisalas võrdsed võimalused, mis põhinevad samadel põhimõtetel ja standarditel, mida kohaldatakse liidu õiguse alusel, ning edendab kõnealuste põhimõtete ja standardite ühetaolist rakendamist;

k) edendab asjakohasel juhul SIOFA, olemasolevate piirkondlike kalandusorganisatsioonide ja piirkondlike merekonventsioonide tegevuse kooskõlastamist ning koostööd üleilmsete organisatsioonidega nende volituste piires;

l) edendab muude kui tuunivarusid majandavate piirkondlike kalandusorganisatsioonide koostöö mehhanisme, mis sarnanevad tuunikalaga tegelevate piirkondlike kalandusorganisatsioonide nn Kobe protsessile.

2. SUUNISED

Euroopa Liit püüab asjakohasel juhul toetada SIOFAs järgmiste meetmete võtmist:

a) meetmed, millega edendatakse elurikkuse säilitamist ja taastamist ja toetatakse kalavarude kestlikkust ning kliimamuutustega seotud kaalutluste integreerimist otsustusprotsessi;

b) SIOFA kohaldamisala kalavarude kaitse- ja majandamismeetmed, mis põhinevad parimatel olemasolevatel teadusnõuannetel ja ettevaatusprintsiibil, sealhulgas lubatud kogupüük ja kvoodid või püügikoormuse reguleerimine SIOFA reguleeritavate mere bioloogiliste ressursside püügil, ning millega saavutataks maksimaalne jätkusuutlik saagikus. Vajaduse korral hõlmavad kõnealused kaitse- ja majandamismeetmed erimeetmeid ülepüügi all kannatavate kalavarude suhtes, et püügikoormus vastaks olemasolevatele püügivõimalustele;

c) meetmed, mille abil edendatakse andmete kogumist, teadusuuringuid ja teaduspõhiste juhtimisotsuste tegemist, tugevdatakse vastavuskomitee rolli, parandatakse normide järgimist ja korrapäraselt hinnatakse sõltumatult tulemuslikkust;

d) meetmed ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks SIOFA kohaldamisalas, sealhulgas ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga tegelevate laevade kandmine sellekohasesse nimekirja ja selle nimekirja kohandamine muude piirkondlike kalandusorganisatsioonide vastavate nimekirjade põhjal, ning kala ja kalandustoodete parema jälgitavuse meetmed, mis põhinevad vabatahtlikel püügi dokumenteerimise suunistel;

e) seire-, kontrolli- ja järelevalvemeetmed SIOFA kohaldamisalas, et tagada SIOFA raames vastu võetud meetmete tõhus kontroll ja järgimine, sealhulgas tugevam kontroll ümberlaadimise üle, lähtuvalt ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) vabatahtlikest ümberlaadimissuunistest;

f) meetmed, mille abil vähendada püügitegevuse negatiivset mõju mere elurikkusele ning mereökosüsteemidele ja -elupaikadele, sealhulgas SIOFA konventsiooni ning FAO avamerel süvamerekalapüügi korraldamise rahvusvaheliste suuniste kohased ohualdiste mereökosüsteemide kaitse meetmed SIOFA kohaldamisalas, meetmed soovimatu püügi vältimiseks ja vähendamiseks nii palju kui võimalik, sealhulgas ohualdiste mereliikide puhul, ja tagasiheite järkjärguliseks lõpetamiseks;

g) meetmed, mille eesmärk on vähendada merereostust ja vältida plasti heitmist merre ning vähendada meres leiduva plasti mõju mereelurikkusele ja -ökosüsteemidele, sealhulgas meetmed, millega vähendada hüljatud, kaotatud või muul moel vette sattunud püügivahendite (ALDFG) mõju maailmamerele ning hõlbustada selliste püügivahendite väljaselgitamist ja taastamist, lähtudes FAO vabatahtlikest suunistest püügivahendite märgistamise kohta;

h) meetmed sellise kalapüügi keelamiseks, mille ainus eesmärk on haiuimede kogumine, ning nõude kehtestamiseks, et kõik haid tuleb lossida ühes tükis koos uimedega;

i) asjakohasel juhul soovitused, et asjaomaste alusdokumentidega ettenähtud võimaluste piires edendada Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni kalandustöö konventsiooni rakendamist;

j) asjakohasel juhul ühiste seisukohtade arendamine teiste piirkondlike kalandusorganisatsioonidega, eelkõige nendega, kes tegelevad kalavarude majandamisega samas piirkonnas;

k) täiendavad tehnilised meetmed, mis põhinevad SIOFA allorganite ja töörühmade nõuannetel;

l) meetmed, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ja toiduvarude kättesaadavuse toetamise eesmärkidega.

II LISA

India ookeani lõunaosa kalanduskokkuleppe osaliste koosolekutel võetava liidu seisukoha iga-aastane täpsustus

Enne SIOFA iga osaliste koosolekut, kui kõnealust organit kutsutakse üles vastu võtma liidule õiguslikke tagajärgi tekitavaid otsuseid, võetakse vajalikud meetmed, et liidu nimel vastavalt I lisas sätestatud põhimõtetele ja suunistele väljendatavas seisukohas võetaks arvesse viimaseid teaduslikke ja muid asjakohaseid andmeid, mis on edastatud komisjonile.

Sel eesmärgil ja nimetatud teabele tuginedes edastab komisjon nõukogule või selle ettevalmistavatele organitele piisavalt varakult enne SIOFA osaliste iga koosolekut kirjaliku dokumendi, milles esitatakse liidu seisukoha kavandatud täpsustused, et neid arutada ja kiita heaks liidu nimel väljendatava seisukoha üksikasjad.

Kui SIOFA osaliste koosoleku käigus, sealhulgas kohapeal, ei ole võimalik kokkuleppele jõuda selles, et liidu seisukohas võetaks arvesse uusi asjaolusid, edastatakse küsimus lahendamiseks nõukogule või selle ettevalmistavatele organitele.